

Inspraakbundel

Zienswijzen op ontwerpbesluiten Aramis

Inspraakpunt Bureau Energieprojecten
Postbus 111
9200 AC DRACHTEN
www.bureau-energieprojecten.nl

INHOUDSOPGAVE

Woord vooraf	3
Kennisgeving.....	4

MONDELINGE, SCHRIFTELIJKE EN DIGITALE ZIENSWIJZEN:

Opzoektabel mondelinge, schriftelijke en digitale zienswijzen	6
Alfabetisch overzicht organisaties en zienswijzen	7
Zienswijze 202500023 tot en met 202500028	8

Woord vooraf

Van vrijdag 20 december 2024 tot en met donderdag 30 januari 2025 lag de tweede set ontwerpbesluiten voor het Aramis ter inzage. In deze periode kon men hierop reageren.

Wat gaat er gebeuren?

Aramis is een CCS-project. CCS staat voor Carbon Capture and Storage (CO₂-afvang en opslag). De initiatiefnemers van dit project (Shell, TotalEnergies, EBN, en Gasunie) willen in samenwerking met Eni Netherlands CCUS B.V., CO₂next en Porthos nieuwe infrastructuur realiseren voor CO₂-transport vanaf de afvang op land naar platforms op zee. Daar wordt de CO₂ in lege gasvelden, diep in de ondergrond van de Noordzee opgeslagen. De infrastructuur kan in de toekomst verder worden uitgebreid voor nieuwe CO₂-leveranciers (industrie waar CO₂ wordt afgevangen) en naar meer lege gasvelden op zee..

Waarom is dit project nodig?

CCS is een belangrijke (overgangs)technologie voor de verduurzaming van de in Nederland gevestigde industrie en is essentieel voor Nederland om de CO₂ reductiedoelstelling voor 2030 te halen om daarmee de klimaatverandering tegen te gaan.

Online informatiebijeenkomst

Op donderdag 16 januari van 19.30 tot 20.30 organiseerde het Ministerie van Klimaat en Groene Groei en de Aramis initiatiefnemers gezamenlijk een online informatiebijeenkomst om toelichting te geven op het initiatief en de ontwerpvergunningen die ter inzage lagen.

Zienswijzen

Op de ontwerpbesluiten zijn binnen de reactietermijn in totaal 3 zienswijzen binnengekomen. De zienswijzen zijn integraal opgenomen in deze inspraakbundel. U kunt deze inspraakbundel downloaden van www.rvo.nl/aramis.

Wat gebeurt er hierna?

De ontvangen reacties en worden meegewogen bij het nemen van de definitieve besluiten. Als u geen zienswijze in hebt gediend op de ontwerpbesluiten, kunt u later alleen in beroep gaan bij de rechter als de besluiten tegen uw belangen ingaan.

Wilt u meer weten?

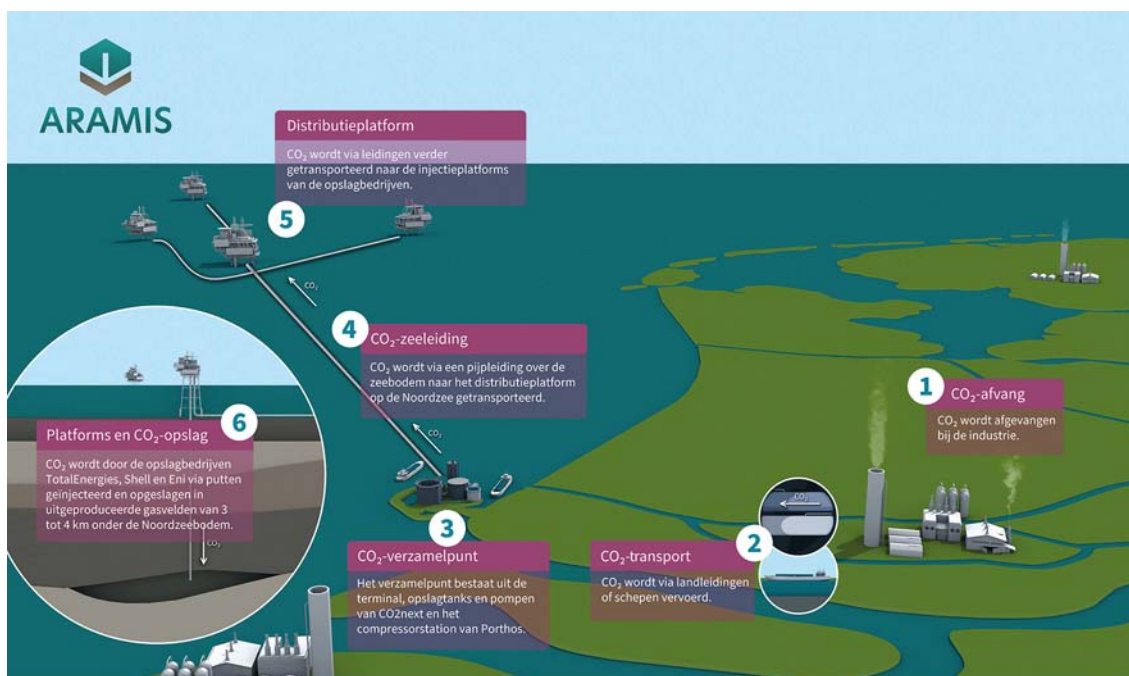
Meer informatie over IJmuiden Ver kavels Gamma-A en Gamma-B en alle bijbehorende documenten vindt u op www.rvo.nl/aramis en www.aramis-css.com. Heeft u naar aanleiding daarvan nog vragen? Dan kunt u Bureau Energieprojecten bellen op 070 379 89 79.

Kennisgeving terinzagelegging ontwerpbesluiten Aramis, Ministerie van Klimaat en Groene Groei

Van vrijdag 20 december 2024 tot en met donderdag 30 januari 2025 ligt de tweede set ontwerpbesluiten voor het Aramis ter inzage. In deze periode kunt u hierop reageren.

Wat gaat er gebeuren?

Aramis is een CCS-project. CCS staat voor Carbon Capture and Storage (CO₂-afvang en opslag). De initiatiefnemers van dit project (Shell, TotalEnergies, EBN, en Gasunie) willen in samenwerking met Eni Netherlands CCUS B.V., CO₂next en Porthos nieuwe infrastructuur realiseren voor CO₂-transport vanaf de afvang op land naar platforms op zee. Daar wordt de CO₂ in lege gasvelden, diep in de ondergrond van de Noordzee opgeslagen. De infrastructuur kan in de toekomst verder worden uitgebreid voor nieuwe CO₂-leveranciers (industrie waar CO₂ wordt afgevangen) en naar meer lege gasvelden op zee.

ARAMIS 2024

Waarom is dit project nodig?

CCS is een belangrijke (overgangs)technologie voor de verduurzaming van de in Nederland gevestigde industrie en is essentieel voor Nederland om de CO₂ reductiedoelstelling voor 2030 te halen om daarmee de klimaatverandering tegen te gaan.

Online informatiebijeenkomst

Op donderdag 16 januari van 19.30 tot 20.30 organiseren het Ministerie van Klimaat en Groene Groei en de Aramis initiatiefnemers gezamenlijk een online informatiebijeenkomst om toelichting te geven op het initiatief en de ontwerpvergunningen die ter inzage liggen. Natuurlijk is er ook ruimte voor vragen. U bent van harte welkom deze bijeenkomst bij te wonen. U dient zich hier vooraf voor aan te melden via www.rvo.nl/aramis.

Hoe kunt u een zienswijze indienen?

U kunt van **vrijdag 20 december 2024 tot en met donderdag 30 januari 2025** reageren op de tweede

set ontwerpbesluiten. Dit heet het indienen van een zienswijze. In deze periode kunt u de ontwerpbesluiten bekijken op www.rvo.nl/aramis.

U kunt op meerdere manieren een zienswijze indienen.

- Bij voorkeur digitaal via de website www.rvo.nl/aramis
- Per post:
Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Aramis
Postbus 111
9200 AC Drachten
Wilt u uw brief ondertekenen en uw adres vermelden? Dan kunnen wij u per brief een ontvangstbevestiging sturen.
- Voor het opnemen van mondelinge zienswijzen kunt u op werkdagen tussen 9.00 en 17.00 uur bellen met Bureau Energieprojecten op 070 379 89 79.

Wat gebeurt er hierna?

De ontvangen reacties en worden meegewogen bij het nemen van de definitieve besluiten. Als u geen zienswijze indient op de ontwerpbesluiten, kunt u later alleen in beroep gaan bij de rechter als de besluiten tegen uw belangen ingaan.

Heeft u hulp nodig?

De overheid vindt het belangrijk dat iedereen mee kan doen. Niet iedereen is even handig met computers. Daarom zijn er Informatiepunten Digitale Overheid. Deze informatiepunten vindt u in de bibliotheken. U kunt er makkelijk binnenlopen om uw vragen over websites van de overheid te stellen. Bijvoorbeeld voor het op de computer bekijken van documenten die bij dit project horen. Vraag ernaar bij de bibliotheek bij u in de buurt. Voor meer informatie kunt u terecht op de website: www.informatiepuntdigitaleoverheid.nl

Wilt u meer weten?

Meer informatie over het project Aramis en alle bijbehorende stukken vindt u op www.rvo.nl/aramis en www.aramis-ccs.com. Heeft u naar aanleiding daarvan nog vragen? Dan kunt u Bureau Energieprojecten bellen op 070 379 89 79.

Opzoektabel mondelinge, schriftelijke en digitale zienswijzen

In onderstaande tabel kunt u met het registratienummer het nummer van de zienswijze opzoeken. Door te klikken op uw zienswijzenummer wordt u automatisch doorverwezen naar de zienswijze. De zienswijzen zijn opgenomen vanaf pagina 8.

Zienswijzen op ontwerpbesluiten Aramis

Registratienummer	Zienswijzenummer
202500023	202500023
202500027	202500027
202500028	202500028

Alfabetisch overzicht organisaties en zienswijzen

Zienswijzen op ontwerpbesluiten Aramis

Zienswijzennummer	Organisatie
202500023	Coöperatie Mobilisation for the Environment en Stichting Mobilisation for the Environment, EINDHOVEN
202500028	Gezamenlijke Brandweer, EUROPOORT ROTTERDAM
202500027	Stichting De Noordzee, UTRECHT

Zienswijze 202500023 tot en met 202500028

Verzonden: 1/27/2025 2:52:07 PM

Onderwerp: Zienswijze

Project: Aramis fase 2 - Ontwerpbesluiten

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s): [REDACTED]

Voorletters: [REDACTED]

Straat: Boslust

Huisnummer: 5

Postcode: 5629 CP

Woonplaats: Eindhoven

Land: Nederland

Telefoonnummer:

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Maatschappelijke organisatie

(Mede) namens:

Organisatie: Coöperatie Mobilisation for the Environment en Stichting Mobilisation for the Environment

Staan er naar uw mening onjuistheden in het ontwerpbesluit?

Betreffende het Ontwerpbesluit Natura 2000 activiteit waar deze betrekking hebben op het compressorstation en de terminal CO2next:

- In het ontwerpbesluit wordt als voorschrift 19 opgenomen dat ten minste 50% van het onshore materieel waarbij dat mogelijk is, geëlektrificeerd moet zijn. Dat terwijl in de MER is opgenomen dat ook bij mitigerende maatregelen stikstofdeposities optreden in Natura2000 gebieden Solleveld & Kapittelduinen, Westduinpark & Wapendal, Voornes Duin, Meijendel & Berkheide, Voordelta, Duinen Goeree & Kwade Hoek en Grevelingen. Onduidelijk is waarom het voorschrift niet 100% elektrificatie voorschrijft waar dat mogelijk is, en of de conclusie uit de passende beoordeling dat de genoemde Natura2000 gebieden niet aangetast worden door de stikstofdepositie juist is, gezien meerdere gebieden habitats bevatten die op de z.g.n. urgente lijst staan.

- In het ontwerpbesluit wordt als voorschrift 22 opgenomen dat de vaarbewegingen tussen de centrale vaarroutes en de aanlegsteigers dient te worden uitgevoerd door schepen met een lage stikstofuitstoot en waar mogelijk elektrische aandrijving. In de MER wordt aangegeven dat "specifiek voor het transport van CO2 toegeruste schepen benodigd zijn die nog gebouwd moeten worden". Als deze schepen nog niet bestaan, hoe kan dan gegarandeerd worden dat het (technisch) mogelijk is dat deze schepen lage emissies zullen hebben of elektrisch aangedreven zullen zijn?

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Betreffende de Omgevingsvergunning Flora en Fauna Activiteit: De aanwezigheid van de kneu en de impact van het project op deze soort is niet/onvoldoende onderzocht, zie bijlage.

In het Ontwerpbesluit Omgevingsvergunning Natura 2000 Activiteit wordt aangegeven dat transport van CO2 naar de CO2next terminal niet meegenomen is in de aanvraag, omdat onbekend is waar het CO2 zal worden opgevangen en waarvandaan het getransporteerd moet worden. Duidelijk is wel dat het transport voornamelijk via de binnenvaart zal verlopen. Gezien de ligging van de CO2next terminal en de verwerkingscapaciteit van het project, kan er echter wel al een redelijke inschatting worden gemaakt van het aantal extra vaarbewegingen dat zal plaatsvinden in de nabijgelegen centrale vaarroutes. Gezien het aanleveren van CO2 essentieel is voor dit project in de gebruiksfase en gezien de verschillende kwetsbare Natura 2000-gebieden die in de buurt van de terminal liggen, is het van belang dat de extra emissies die hieruit voortkomen nu al worden betrokken in het besluit.

103309843_10560408_Zienswijze_Flora_en_Fauna_activiteit.pdf

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

De coöperatie/stichting heeft o.a. als doelstellingen een systematische verlaging van stikstofdeposities afkomstig van industrie, landbouw en veeteelt op natuurgebieden in het gehele land en het bevorderen van een tijdige en juiste implementatie van Europese richtlijnen, zoals de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn, alsmede de richtlijnconforme naleving daarvan. In de ontwerpbesluiten zoals deze nu zijn gepubliceerd zijn nadelige gevolgen ten aanzien van deze doelstelling niet uit te sluiten. Het is daarom in het belang van de coöperatie/stichting om hier invloed op uit te oefenen. Zie ook <https://www.stichtingmobilisation.nl/>

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

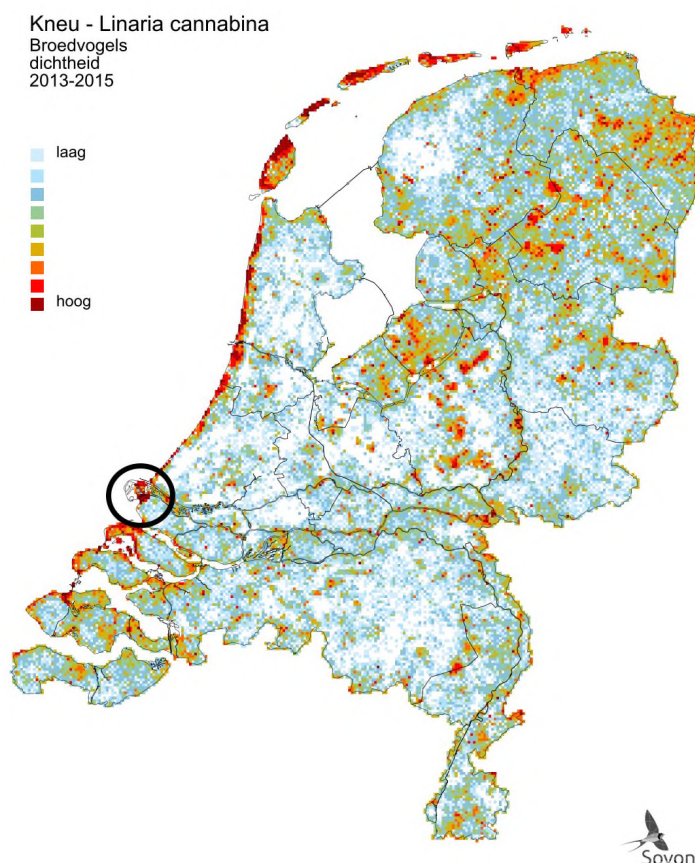
-

Zienswijze - Omgevingsvergunning flora en fauna activiteit - Ontwerpbesluit

In de Aanvraag Omgevingsvergunning Flora en fauna activiteit t.b.v. het Aramis project en het worden beschermde soorten geïdentificeerd en mitigerende maatregelen voorgesteld.

In het *Memo CCS leidingentrace Aramis Maasvlakte Rotterdam* door Van der Goes en Groot (bureau- en veldstudie naar de soorten die voorkomen die beschermd zijn onder de Ow, bijlage bij deze aanvraag), staat op pagina 5 dat het “niet ondenkbaar is dat in niet inspecteerbare dichte bosschages kneu broedt.”

Data van Sovon laat zien dat de Kneu een hoge dichtheid heeft in het gebied van het uit te breiden compressorstation en de beoogde locatie van de CO₂-next terminal. Het is dus zeer waarschijnlijk dat de Kneu hier voorkomt.

De status van de kneu is volgens de Staat van Instandhouding in Nederland *zeer ongunstig*¹. De kneu is daarnaast opgenomen op de rode lijst² en valt daarmee onder de specifieke zorgplicht (Artikel 11.27 Bal). Gegeven de data van Sovon en de constatering in de ecologische studie zijn er aanwijzingen dat de Kneu aanwezig is op of nabij de locatie van de voorgenomen activiteit, namelijk het uitbreiden van het compressorstation. Daarmee volgt de verplichting uit artikel 11.27.

1 <https://stats.sovon.nl/stats/soort/16600/?language=dutch>

2 https://www.nederlandsesoorten.nl/linnaeus_ng/app/views/species/nsr_taxon.php?id=139558&cat=172

lid 2.b. Bal om nadelige gevolgen vast te stellen en indien die niet kunnen worden uitgesloten, die gevolgen vast te stellen en zo veel mogelijk te voorkomen (11.27 lid 2 c en d).

In zowel de aanvraag als het ontwerpbesluit op de flora- en fauna-activiteit worden de effecten van het project op de kneu niet behandeld.. De aanvraag en het ontwerpbesluit kunnen daarom niet als volledig worden beschouwd. Ik vraag u het ontwerpbesluit te herzien.

Verzonden: 1/29/2025 8:33:59 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Aramis fase 2 - Ontwerpbesluiten
Achternaam: [REDACTED]
Tussenvoegsel(s): [REDACTED]
Voorletters: [REDACTED]
Straat: Arthur van Schendelstraat
Huisnummer: 600
Postcode: 3511 MJ
Woonplaats: Utrecht
Land: Nederland
Telefoonnummer: [REDACTED]
E-mailadres: [REDACTED]
Als: Maatschappelijke organisatie
(Mede) namens:
Organisatie: Stichting De Noordzee

Staan er naar uw mening onjuistheden in het ontwerpbesluit?

zie bijlage

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

zie bijlage

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

zie bijlage

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

zie bijlage

Zienswijze Stichting de Noordzee, Natuur & Milieu en Vogelbescherming Nederland betreffende de omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit van Aramis.

29 januari 2025

Geachte mevrouw, meneer,

Naar aanleiding van het verschijnen van het ontwerpbesluit over de omgevingsvergunning voor de flora- en fauna-activiteit 'Aramis CCS' dienen wij namens bovenstaande partijen bij deze graag onze zienswijze in. Wij willen u verzoeken de hierna genoemde aandachtspunten in de definitieve documenten te verwerken en in uw besluitvorming mee te nemen. Voor onze overkoepelende aandachtspunten en adviezen met betrekking tot de impact op de natuur van de voorgenomen activiteit verwijzen we naar onze zienswijze op de MER voor het Aramis-project (onze brief d.d. 24 oktober 2024). Met betrekking tot de omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit en het activiteitenplan hebben wij vragen en opmerkingen over: de opzettelijke verstoring van de zeekoet en zijn rustplaatsen; en het nemen van alle mogelijke mitigerende maatregelen om de verstoring van zeezoogdieren tegen te gaan, en de handhaving van de uitvoering daarvan.

Zeekoet

In het ontwerpbesluit is geoordeeld dat er geen omgevingsvergunning nodig is voor het opzettelijk verstoren van de zeekoet. Hierbij verwijst het besluit naar het activiteitenplan en de daarin genoemde mitigerende maatregelen. Dit plan gaat echter in het geheel niet in op de verstoring door geluid en licht door activiteit op de platforms die in het kader van Aramis worden aangelegd of aangepast. Het platform van Neptune Energy ligt vlak bij het Vogelrichtlijngebied Friese Front, een belangrijk rust- en foerageergebied voor zeekoeten. Dit kan zeker negatieve effecten hebben en de zeekoet opzettelijk verstoren. In de MER voor Aramis staat beschreven dat het effect van geluid dat komt door de aanleg/aanpassingen bij de platforms niet tot een licht negatief effect ('-' in de gebruikte methodiek) is te mitigeren. Het gaat dus om een als '--' gekwalificeerd effect. Het is daarom *evident* dat een omgevingsvergunning nodig is voor de zeekoet. Wij verzoeken om een aanvulling van de vergunningsaanvraag betreffende de verstoring van de zeekoet door activiteiten bij aanleg/aanpassing van de platforms. Op basis van deze herziene aanvraag kan opnieuw beoordeeld worden of een omgevingsvergunning kan worden afgegeven. Overigens vermeldt het ontwerpbesluit ten onrechte alleen artikel 11.37, lid 1, sub b van het Bal (dat betrekking heeft op rustplaatsen van vogels) en niet artikel 11.37, lid 1, sub d van het Bal (dat betrekking heeft op het verstoren van vogels, waar het ontwerpbesluit zich toe lijkt te beperken). Dit vergt een correctie en nadere motivatie waarbij wordt ingegaan op beide verboden.

Ter verdere toelichting: in de zienswijze op de MER constateren wij dat het niet bestaan van significante effecten op zeekoeten door het heien en door het boren van putten (dat laatste duurt honderden dagen!) onvoldoende is onderbouwd. Wij hebben daarom om een aanpassing van de MER gevraagd. Wij verwachten dat er een addendum op de MER komt met een beter onderbouwde inschatting van deze effecten. De extra informatie die daar in staat zou ook betrokken moeten worden bij de aanvraag van de omgevingsvergunning voor de zeekoet.

Wij zijn het, mede gegeven bovenstaande er ook mee oneens dat er voldoende mitigerende maatregelen genomen zijn om verstoring van deze zeekoeten te voorkomen. Er is in het activiteitenplan immers niet beschreven welke maatregelen worden genomen om de effecten van de aanleg/aanpassing van de platforms tot een minimum te beperken. Wij vragen om aanvullende mitigerende maatregelen in het activiteitenplan op te nemen waarbij, overeenkomstig de afspraken uit het Noordzeeakkoord, de bovenwettelijke best beschikbare technieken worden toegepast om de impact op de zeekoet zo veel als mogelijk te beperken.

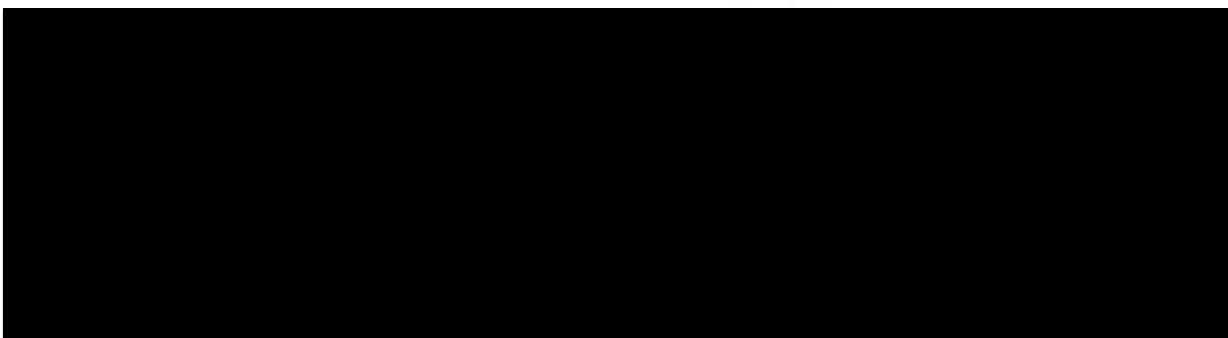
Mitigerende maatregelen

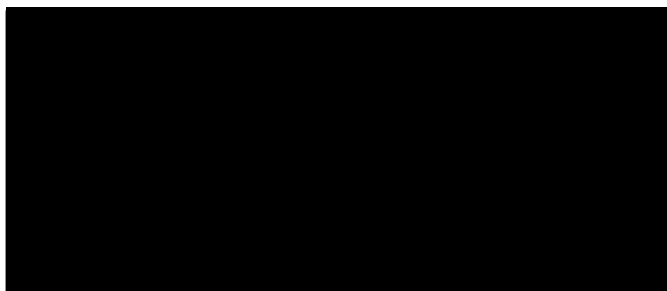
Voor meerdere andere diersoorten vinden wij de mitigerende maatregelen voor de benoemde effecten van Aramis ook te beperkt, zoals alleen een ADD en Soft start voor het onderwatergeluid voor de bruinvis en een minimale afstand van 1500 meter tot de rust- en voortplantingsplaatsen van zeehonden. Dit is niet in lijn met wat in het Noordzeeakkoord staat, afspraak 4.12 en afspraak 5.2. Hierin staat, zoals meermaals met Aramis besproken, dat met bovenwettelijke best beschikbare technieken wordt gewerkt om de impact op de natuur te beperken.

Daarnaast vragen wij hoe de handhaving gaat plaatsvinden van deze mitigerende maatregelen. Zeker voor de zeehonden, daarvan wordt door het Aramis-project 5% van de populatie verstoord, voor zowel gewone als grijze zeehonden. Maar ook voor de zeekoet, die al meer en meer onder druk komt te staan door de uitbreiding van windparken op zee. Een voorbeeld: er is een mitigerende maatregel dat er maximaal 10 knopen buiten de scheepvaartroutes wordt gevaren. Hoe wordt dit gehandhaafd? We vragen een beschrijving in het activiteitenplan van de handhaving van de mitigerende maatregelen.

Wij vertrouwen erop dat bovenstaande aspecten worden meegenomen in het definitieve activiteitenplan en besluit. Uiteraard lichten we onze ingebrachte punten graag verder toe tijdens een gesprek.

Met vriendelijke groet,

Verzonden: 1/29/2025 2:00:57 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Aramis fase 2 - Ontwerpbesluiten
Achternaam: [REDACTED]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [REDACTED]
Straat: Moezelweg
Huisnummer: 150
Postcode: 3198 LS
Woonplaats: Europoort Rotterdam
Land: Nederland
Telefoonnummer: [REDACTED]
E-mailadres: [REDACTED]
Als: Publiek Private Brandweer
(Mede) namens:
Organisatie: Gezamenlijke Brandweer

Staan er naar uw mening onjuistheden in het ontwerpbesluit?

nee

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

ja, de (operationele) belangen van de Gezamenlijke Brandweer zijn niet meegenomen. Zie bijlage.
103346062_10567415_25-2374_OS_Rijksoverheid_CCUS_Project_Porthos_[inclusief_bijlage].pdf

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

ja, op de (arbeids)veiligheid van onze medewerkers die verblijven, werken en slapen in de kazerne Maximaweg, gesitueerd in het Maasvlakte II gebied.

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

n.v.t.

Ministerie van Klimaat en Groene Groei
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC DEN HAAG

ons kenmerk: 25/2374

behandeld door: ■■■

datum: 29 januari 2025

betreft: zienswijze uitbreiding vergunning Porthos compressorstation

gezamenlijke brandweer

Geachte heer/mevrouw,

Het Bestuur van de Gezamenlijke Brandweer (GB) heeft kennis genomen van de ter inzage legging van de ontwerpvergunning voor een aanpassing c.q. uitbreiding van het compressorstation van Porthos aan de Aziëweg, Maasvlakte II.

Opmerkelijk is dat u als bevoegd gezag de GB niet direct als belanghebbende heeft geïnformeerd over dit compressorstation. De GB heeft immers een kazerne gelegen binnen de invloedssfeer van het compressorstation. Daarnaast hebben de werkzaamheden m.b.t. de aanleg grote impact op de inzet van onze kazerne. De bouw en de exploitatie van het pompstation hebben direct invloed op de veiligheid van onze medewerkers, de inzetbaarheid van onze kazerne en de repressieve inzet. De GB is tot op heden niet eerder door u geïnformeerd.

Middels dit schrijven wil ik onze zienswijze aan u kenbaar maken.

Omdat de ontwerpvergunning onvoldoende rekening houdt met de hieronder genoemde belangen, zijn wij van mening dat de vergunning in deze vorm niet kan worden afgegeven. Ik verzet mij dan ook tegen de afgifte van deze vergunning.

Ik licht u hieronder e.e.a. toe.

Wie is de Gezamenlijke Brandweer?

De Gezamenlijke Brandweer is een publiek-private organisatie in de Haven van Rotterdam. De GB heeft in de Rotterdamse haven een lint van 7 kazernes voor beroepsbrandweer en 2 kazernes voor vrijwilligers. In de directe nabijheid van het compressorstation ligt onze nieuwste kazerne: de Prinses Maxima Kazerne.

De Prinses Maxima Kazerne heeft een belangrijke rol en levert brandweezorg op Maasvlakte II voor de daar gelegen industrie. Tevens vervult de kazerne een belangrijke rol voor de KNRM met levensreddende taken op het strand en op zee. De inzet van de kazerne is van groot belang voor de veiligheid van de industrie en de veiligheid van recreanten op het strand.

Het onderhavige pompstation is gelegen in de directe nabijheid van de Prinses Maxima kazerne. Uit de stukken bij de aanvraag blijkt dat een lekkage van CO₂ kan leiden tot een verstikkende gifwolk die onzichtbaar en reukloos is. Het resultaat hiervan is dat de kans op overlijden van onze medewerkers hoger is dan de norm en dat tevens de inzetbaarheid van de kazerne op haar veiligheidstaken in het geding is.

Zowel de aanvraag als de bijbehorende ontwerpvergunning houden, tot onze grote zorg, onvoldoende rekening met de belangen van de Gezamenlijke Brandweer.

Belang 1: de kans op overlijden van onze medewerkers en bezoekers

Onze medewerkers werken niet alleen op de kazerne maar zij wonen daar ook. Men kookt en slaapt op de kazerne. Uit de stukken behorende bij de aanvraag blijkt dat de zelfredzaamheid van de brandweer als mitigerende voorziening wordt gezien. Dit is een onterechte aanname. U toetst aan een norm voor veiligheid die is afgestemd op medewerkers werkzaam bij een risicovol bedrijf. Dan is de essentie dat deze medewerkers aan het werk zijn en dat zij op basis van kennis van de risico's en het dragen van bedrijfskleding de mogelijkheid hebben om, om te gaan met een giftige gaswolk. Naar onze mening wordt daarbij volledig voorbij gegaan aan het feit dat onze medewerkers slapen op de kazerne. U begrijpt dat tijdens de slaap onze medewerkers geen beschermende middelen tot hun beschikking hebben en op dat moment ook niet gekwalificeerd kunnen worden als zelfredzaam.

Naast de aanwezigheid van onze ingeroosterde manschappen zijn op de kazerne ook (niet repressief getrainde) externen (burgers) aanwezig. Zij beschikken niet over beschermende middelen. Met deze groep aanwezigen is geen rekening gehouden.

Belang 2: de inzetbaarheid van de kazerne

Door een gaswolk van CO₂ zullen de verbrandingsmotoren niet werken. De inzet van de blusvoertuigen is niet meer gegarandeerd. Alle omliggende bedrijven op de Maasvlakte II houden in hun veiligheidsbeheersysteem rekening met de directe inzet van de kazerne en inzetbaarheid binnen 6 minuten. Die inzet is niet gegarandeerd bij een lekkage van CO₂.

Belang 3: repressieve inzet bij werkzaamheden en exploitatie van de CO₂ leiding

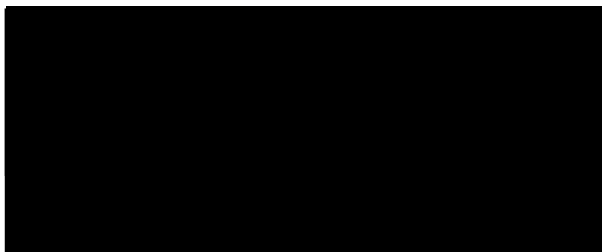
Met onze kazernes is in algemene zin niet afgestemd over hoe de specifieke inzet van de ploegen moet zijn ingeval van een lekkage van CO₂.

Kortom, wij verzetten ons tegen afgifte van de vergunning.

Deze zienswijze heeft feitelijk betrekking op de lopende (en nog te starten) projecten met als doel het afvangen, transporteren en opslaan van CO₂ in en rondom het Maasvlakte II gebied. Op het moment van schrijven vallen hieronder de projecten: Porthos, Aramis en CO2next.

Tot slot verwijs ik u naar de in 2019 ingediende zienswijze m.b.t. het CCUS Porthos project, die is geregistreerd onder kenmerk: f2-SN-0006. Deze is als bijlage meegestuurd. Destijds hebben wij al bij uw ministerie ons belang kenbaar gemaakt, echter heeft dit niet geleid tot enige vorm van overleg met de Gezamenlijke Brandweer.

Met vriendelijke groet,

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

> Retouradres Postbus 91344, 2509 AC Den Haag

Gezamenlijke Brandweer

Ln van Nieuw Blankenburg 10
3181 DA ROZENBURG ZH

Bureau Energieprojecten

Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag
Postbus 91344
2509 AC Den Haag
www.rvo.nl

Contactpersoon

Bureau Energieprojecten
T 070 379 8979
F 070 379 7423
Bureauenergieprojecten
@minez.nl

Uw referentie
19/0110

Bijlage(n)
1

Datum 15 maart 2019

Betreft Ontvangstbevestiging Rotterdam CCUS project Porthos

Geachte

Hierbij bevestig ik de ontvangst van uw zienswijze op de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (concept-NRD) van het project Rotterdam CCUS project Porthos. Uw zienswijze heeft registratienummer f2-SN-0006.

Uw zienswijze is doorgezonden naar de betrokken overheden. De betrokken overheden zullen, rekening houdend met de ingekomen zienswijzen, de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) van het project Rotterdam CCUS project Porthos vaststellen. Daarin wordt definitief vastgelegd welke informatie in het milieueffectrapport opgenomen dient te worden.

Op basis van die notitie wordt vervolgens het milieueffectrapport gemaakt, dat op termijn samen met de ontwerp-vergunningen en het ontwerp-inpassingsplan ter inzage komt te liggen.

Alle zienswijzen die op tijd bij ons zijn binnengekomen zullen worden opgenomen in de inspraakbundel. Deze inspraakbundel zal binnen enkele weken na het sluiten van de inspraaktermijn worden geplaatst op www.bureau-energieprojecten.nl. In deze inspraakbundel kunt u met behulp van uw registratienummer uw zienswijze terugvinden.

Met vriendelijke groet,

Bureau Energieprojecten

Bureau Energieprojecten

- Coördineert de vergunningverlening van grote energieprojecten met als doel de doorlooptijd van deze vergunningtrajecten aanzienlijk te bekorten
- Meer informatie: www.bureau-energieprojecten.nl

Verzonden: Donderdag 7 maart 2019 14:01
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Rotterdam CCUS Project Porthos

Aanspreekvorm: [REDACTED]
Aanspreektitel:
Achternaam: [REDACTED]
Voorvoegsel(s):
Voorletters: A.J.
Straat: Ln van Nieuw Blankenburg
Huisnummer: 10
Postcode: 3181 DA
Woonplaats: ROZENBURG ZH
Telefoonnummer: 088-5110000
E-mailadres: [REDACTED]
Als: Organisatie
Organisatie: Gezamenlijke Brandweer

Staan er naar uw mening onjuistheden in de conceptnotitie reikwijdte en detailniveau?

Ja, mogelijk wel, zie bijlage.

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Ja, naar mijn mening wel, zie bijlage.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

Ja, dit heb ik verwoord in de brief, zie bijlage.

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Ja, ik zou graag met iemand willen spreken die kan aangeven of mijn zorgen al dan niet gegrond zijn, of mogelijk (deels) mijn zorgen kan wegnemen.

Reactie

Rijksoverheid
CCUS Project Porthos

ons kenmerk: 19/0110
behandeld door: [REDACTED]
datum: 7 maart 2019
betreft: CCUS Project Porthos

gezamenlijke brandweer

Geachte heer, mevrouw,

In deze brief neem ik het initiatief om mijn zienswijze met u te delen met betrekking tot het voorgenomen besluit voor de realisatie van voorzieningen voor het afvangen, transporteren, opslaan en (deels) hergebruik van koolstofdioxide onder hoge druk in het Rotterdams Havengebied; Rotterdam CCUS (Carbon Capture, Utilisation and Storage), project Porthos.

De Gezamenlijke Brandweer, een publiek- private organisatie, is verantwoordelijk voor het bieden van een 24/7 (hulp)verleningstaak ter bestrijding van industriële incidenten alsmede het bieden van hulp bij civiele incidenten in het Rotterdams Havengebied. Daartoe zijn, verspreid over het havengebied, zes brandweerkazernes geplaatst die vol continue zijn bemand.

Het bieden van de hulpverlening in het Rotterdams Havengebied, valt onder de repressieve taak van de Veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond en derhalve onder de verantwoordelijkheid van de Burgemeester van Rotterdam.

Naar mijn mening worden er specifieke GB belangen over het hoofd gezien en is het mogelijk dat de continuïteit van de GB bedrijfsvoering in gedrang kan komen, zowel gedurende de realisatie periode als na het in gebruik stellen van de CCUS voorzieningen. De volgende factoren, die wellicht in dit schrijven nog niet volledig zijn, wil ik bij u onder de aandacht brengen:

- a) garanderen van een (zoveel als mogelijk) ongehinderde continuïteit van de hulpverleningstaak, gedurende de aanleg en bouw van de CCUS voorzieningen. Hieronder vallen o.a. de bereikbaarheid van objecten én bedrijven, zodat de GB kan blijven voldoen aan de wettelijk gestelde opkomsttijd.
- b) bij het in gebruik stellen van de CCUS voorzieningen, in het geval er gekozen wordt voor de noordelijke variant, waarbij het compressiestation wordt geplaatst op de locatie Edisonbaai, dichtbij de twee locaties van de GB, te weten: de kazerne Maximaweg én de (blustraining) oefenlocatie, gelden de volgende onderwerpen waarover duidelijkheid dienen te worden verschaft:
 - 1) de risico's voortvloeiend uit het in werking hebben van het compressiestation (en overige installatie onderdelen) en de daarbij behorende beheersmaatregelen. De cruciale vraag hierbij is uiteraard, gegeven de risico's, of het verantwoord is om onze bedrijfsactiviteiten nabij het compressiestation veilig voort kunnen blijven zetten;

- 2) de arbeidsomstandigheden als gevolg van het in werking hebben van het compressiestation nabij kazerne Maximaweg en de oefenlocatie. Hierbij wordt bedoeld op de mogelijke factoren die het verblijf, het werken in en om de kazerne én het houden van oefeningen op het oefenterrein, verslechteren, of nog erger, niet meer mogelijk maken. Hierbij dient te worden gedacht aan factoren zoals, o.a. geluidscontouren van het compressiestation, risico's van leidingen onder hoge druk, lekkage van CO₂, etc..

Ik wil nogmaals benadrukken dat ik er op dit moment niet gerust op ben welke risico's en gevolgen de realisatie én het op termijn in gebruik stellen van de CCUS voorzieningen, heeft op onze (repressieve) bedrijfsvoering. Ik wil er daarom met name op aandringen om naast het uitvoeren van een gedegen risicoanalyse, om onze organisatie nauw te betrekken bij de voorbereidingen op én tijdens de aanleg en bouw van de CCUS voorzieningen.

In afwachting van uw reactie verblijf ik.

Met vriendelijke groet,

By AFWEZIGHEID

